

22 112 Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. . **Verslag van de Rapporteurs**
Vastgesteld op 25 september 2026

Introductie

De vaste commissie voor Digitale Zaken heeft de leden El Boujdaini (D66) en Van den Berg (JA21) benoemd tot rapporteurs op de Digitale omnibus inzake AI¹ en de Omnibus Digitaal², met als doel de informatiepositie van de Kamer te versterken. Beide EU-voorstellen zijn op 19 november 2025 gepubliceerd.

Met dit verslag willen deze leden de commissie adviseren over de punten waarop zij het kabinet in de komende fase nog gericht kan bevragen en bijsturen over de Omnibus Digitaal. Dit EU-voorstel wijzigt een breed pakket aan Europese digitale regelgeving, waaronder de Dataverordening en andere datawetgeving, de AVG en ePrivacy-regels, cybersecuritymeldingen en de Platform-to-Business-verordening. Nederland steunt het doel om digitale regelgeving te vereenvoudigen, verduidelijken en stroomlijnen, maar heeft vanaf het BNC-fiche (Kamerstuk 22112-4223 van 12 december 2025) benadrukt dat de bescherming van grondrechten en persoonsgegevens overeind moeten blijven.

Met het tussentijds verslag van 21 mei 2026 (Kamerstuk 2026D23867 van 21 mei 2026) hebben de rapporteurs u eerder geïnformeerd over onze bevindingen tijdens een werkbezoek aan Brussel. De Digitale Omnibus inzake AI (COM(2025) 836) is inmiddels als definitieve verordening (Verordening (EU) 2026/1744) gepubliceerd. In dit verslag geven ze tevens (in de bijlage) een overzicht van alle activiteiten die in het kader van het rapporteurschap op beide voorstellen zijn opgepakt.

Kernpunten en aanbevelingen

Het Ierse voorzitterschap heeft op 3 september 2026 een nieuw compromisvoorstel voorbereid, dat op ambtelijk niveau al met lidstaten is besproken. Inmiddels is de tekst via Agence Europe uitgelekt.³

In dit verslag gaan de rapporteurs in op de verschillen tussen de Ierse compromistekst en de laatste compromistekst onder Cypriotisch voorzitterschap⁴, waarover het kabinet de Kamer heeft geïnformeerd (Kamerstukken 22112-4382 van 18 juni 2026 over naderende Raadspositie Omnibus Digitaal en 22112-4404 van 6 juli 2026 over voortgang onderhandelingen over Omnibus Digitaal). De verschillen zitten vooral op het gebied van pseudonieme gegevens, AI-gerelateerde gegevensverwerking en cookie-uitzonderingen. De verschillen worden in de toelichting nader uitgewerkt.

¹ Verordening wat betreft vereenvoudiging van de uitvoering van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (digitale omnibus inzake AI). COM/2025/836.

² Verordening wat betreft de vereenvoudiging van het digitale wetgevingskader (digitale omnibus). COM/2025/837.

³ Agence Europe, Bulletin Quotidien Europe nr. 13933 van 9 september 2026. <https://aeur.eu/f/nc4>

⁴ Raadsdocument ST 10677/26 van 18 juni 2026. Beschikbaar via https://noyb.eu/sites/default/files/2026-06/5th_compromise_text_Politico.pdf?

Aangezien de balans tussen lastenverlichting, innovatie en grondrechten op onderdelen kan veranderen achten de rapporteurs het van belang dat het kabinet de Kamer tijdig een appreciatie geeft van de voorliggende Ierse compromistekst.

In het Europees Parlement wordt de Digitale Omnibus gezamenlijk behandeld door de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) en de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE). Navraag na berichtgeving in Brusselse nieuwsmedia bevestigt dat deze commissies de onderzoeksdienst van het Europees Parlement hebben verzocht een brede impact assessment uit te voeren naar de mogelijke gevolgen van de Digitale Omnibus. Deze impact assessment wordt november/december verwacht. Daarmee reageert het Parlement op het besluit van de Europese Commissie om zelf geen formeel impact assessment op te stellen, ondanks de mogelijk verstrekkende wijzigingen in onder meer de AVG, de gegevensbeschermingsregels voor EU-instellingen en andere dataregels. De eindstemming in de LIBE/ITRE-commissies staat nu gepland voor februari 2027. Als daarbij het mandaat voor trilogie wordt gegeven kunnen de trilogie daarna beginnen, mits de lidstaten in de Raad dan ook hun positie hebben bepaald.

Aanbevelingen

De rapporteurs adviseren de commissie Digitale Zaken om bij de inbreng voor het schriftelijk overleg op 29 september, ter voorbereiding op de informele Telecomraad van oktober, aandacht te schenken aan de stand van zaken met betrekking tot de Digitale Omnibus. In het bijzonder kunnen de leden vragen stellen over:

- een update over de stand van zaken over de Omnibus Digitaal en een appreciatie op nieuwe compromistekst van het Ierse voorzitterschap en daarbij;
- ten minste de nadruk te leggen op de definitie van persoonsgegevens en pseudonimisering, gegevensverwerking voor AI, cookies/ePrivacy, incidentmeldingen en de gevolgen voor de P2B-regels en datawetgeving.
- te beoordelen of de nieuwe voorstellen het beschermingsniveau van de AVG en ePrivacy wijzigen, en zo ja, welke waarborgen nodig zijn.
- het impact assessment van het Europees Parlement en of het kabinet bereid is dit impact assessment van het Europees Parlement af te wachten of in ieder geval te betrekken voordat Nederland instemt met een Raadsakkoord over onderdelen die raken aan de AVG, ePrivacy en grondrechten.

Vervolg van het rapporteurschap

Het EU-rapporteurschap op de Digitale Omnibus inzake AI is afgerond. Het rapporteurschap op de Digitale Omnibus wordt voortgezet totdat er een Raadsakkoord is bereikt.

De rapporteurs,

El Boujdaini

Van den Berg

Toelichting

Onder het Cypriotische voorzitterschap kon geen meerderheid worden gevonden voor een Raadsmandaat op de Digitale Omnibus (Kamerstuk 22112-4404 van 6 juli 2026). Inmiddels heeft het Ierse voorzitterschap de onderhandelingen voortgezet. Op 3 september 2026 is een nieuwe compromistekst uitgebracht (ST 12535/26), die voortbouwt op de laatste Cypriotische compromistekst (ST 10677/26). De Ierse tekst is besproken in de Antici-subgroep voor vereenvoudiging (AGS) op 11 september 2026.

Een vergelijking van beide compromisteksten laat zien dat een groot deel van het onder het Cypriotische voorzitterschap bereikte compromis in stand blijft. De belangrijkste nieuwe wijzigingen concentreren zich op de politiek gevoelige onderdelen van de AVG en de ePrivacyregels, in het bijzonder pseudonimisering en de kwalificatie van persoonsgegevens en de uitzonderingen op toestemming voor cookies. Dit rapporteursverslag focust daarom op deze onderdelen.

Persoonsgegevens en pseudonimisering

Een van de belangrijkste wijzigingen in de Ierse compromistekst betreft de behandeling van gepseudonimiseerde gegevens en onder welke omstandigheden deze gegevens voor een specifieke actor buiten de toepassing van de AVG kunnen vallen.

In de eerdere compromistekst van juni 2026 stond al dat gepseudonimiseerde gegevens voor een bepaalde partij buiten de AVG kunnen vallen als die partij de persoon achter de gegevens niet kan identificeren. De Ierse compromistekst verduidelijkt nu wat er gebeurt als gepseudonimiseerde gegevens worden doorgegeven aan een partij die de betrokkene wél kan identificeren. Voor die partij gelden de gegevens als persoonsgegevens en valt de verdere verwerking onder de AVG.

Na inwerkingtreding van de verordening brengt het Europees Comité voor gegevensbescherming (European Data Protection Board, EDPB) een opinie uit over de toepassing van pseudonimisering en anonimisering. Dit stond ook al in de eerdere compromistekst.

Op een ander onderdeel van de AVG, de verwerking van persoonsgegevens voor AI, volgt het Ierse voorzitterschap de benadering uit de eerdere compromistekst. Hierin werd de afzonderlijke AVG-bepaling voor AI uit het oorspronkelijke voorstel geschrapt. In plaats daarvan stond in de overwegingen duidelijker dat de ontwikkeling en inzet van AI onder omstandigheden een gerechtvaardigd belang kan vormen.

Cookie-uitzonderingen en gebruikerscontrole

De Ierse compromistekst verruimt ten opzichte van de eerdere compromistekst de gevallen waarin informatie op het apparaat van een gebruiker zonder voorafgaande toestemming mag worden opgeslagen of uitgelezen. Onder voorwaarden wordt dit ook mogelijk voor contextuele advertenties. Dit zijn advertenties die worden afgestemd op de inhoud of context van de dienst die iemand op dat moment gebruikt. Daarbij gelden voorwaarden die moeten voorkomen dat deze uitzondering wordt gebruikt om gebruikers te volgen of gegevens voor later gebruik te bewaren.

De Europese Commissie had oorspronkelijk voorgesteld dat gebruikers hun privacyvoorkeuren via geautomatiseerde signalen konden doorgeven, zodat zij niet op iedere website opnieuw dezelfde keuze hoeven te maken. Dit voorstel was al in de Cypriotische compromistekst geschrapt en keert in de Ierse compromistekst niet terug.

Bijlage - Overzicht activiteiten EU-rapporteurs Tweede Kamer

Datum	Activiteit	Toelichting
22 januari 2026	Informatie-afspraken met het kabinet over de Digitale Omnibus inzake AI en de Omnibus Digitaal (2026D02184)	Op voorstel van de rapporteurs verzoekt de commissie DiZa het kabinet om de Kamer regulier te informeren over de voortgang van beide omnibussen. Het kabinet stemt op 9 maart 2026 in met de informatie-afspraken (Kamerstuk 22112-4288) en informeert de Kamer als volgt: - Op 9 maart 2026 over het naderende Raadscompromis voor de Omnibus AI (Kamerstuk 22112-4287). - Op 8 april 2026 over zijn positie/non-paper ten aanzien van de Digitale Omnibus (Kamerstuk 22112-4304). - Op 15 mei 2026 over het akkoord op de Omnibus AI (Kamerstuk 22112-4343). - Op 18 juni 2026 over naderende Raadspositie Omnibus Digitaal (Kamerstuk 22112-4382) - Op 6 juli 2026 over de voortgang op de onderhandelingen over de Omnibus Digitaal (Kamerstuk 22112-4404).
28 januari 2026	Inbreng tijdens het schriftelijk overleg over het BNC-fiche (Kamerstuk 22112-4223)	De Kamer voert schriftelijk overleg over het BNC-fiche Omnibus AI en Omnibus Digitaal. De antwoorden worden op 9 maart 2026 ontvangen (Kamerstuk 22112-4288).
25 februari 2026	Advies aan de TCGCT over de constitutionele en grondrechtelijke aspecten (2026D08516).	De commissie verzoekt op voorspraak van de rapporteurs de tijdelijke commissie Grondrechten en Constitutionele toetsing (TCGCT) om advies over constitutionele en grondrechtelijke aspecten, waaronder AVG-grondslagen, artikel 9 AVG en de hoog-risicoverplichtingen uit de AI-verordening (2026D08516). Op 2 april 2026 brengt de tijdelijke commissie adviezen uit over de Omnibus Digitaal (Kamerstuk 22112-4301) en de Omnibus AI (Kamerstuk 22112-4302).
2 april 2026	Organisatie Technische briefing in de Kamer.	Op initiatief van de rapporteurs organiseert de commissie een technische briefing door ambtenaren over de Omnibus AI en de Omnibus Digitaal.
7 april 2026	Inbreng tijdens het schriftelijk overleg over de informele Telecomraad van 29-30 april 2026.	De rapporteurs brengen aanbevelingen uit de grondrechtenadviezen Digitaal (Kamerstukken 22112-4301 en 22112-4302) en de kabinetsbrief over de Omnibus AI (Kamerstuk 22112-4287) in bij het schriftelijk overleg over de informele Telecomraad van 29-30 april 2026. De antwoorden hierop verschijnen op 20 april 2026 (Kamerstuk 21501-33-1195).
21 mei 2026	Tussentijds verslag EU-rapporteurs.	De EU-rapporteurs brengen een tussentijds verslag uit over hun werkbezoek aan Brussel (Kamerstuk 2026D23867).
21 mei 2026	Verzoek van de commissie Digitale Zaken	Verzoek aan het kabinet om bij de verdere behandeling van de Omnibus Digitaal in de Raad te blijven vragen om een impact assessment (Kamerstuk 2026Z10636). Het kabinet heeft dit verzoek op 18 juni gestand gedaan (Kamerstuk 22112-4382).
21 mei 2026	Verzoek van de commissie Digitale Zaken	Verzoek om een addendum op het Fiche Omnibus AI en Omnibus Digitaal (Kamerstuk 22112-4223). Het kabinet heeft dit verzoek op 18 juni gestand gedaan (Kamerstuk 22112-4382).
21 mei 2026	Horizontale samenhang betere regelgeving.	In de commissie Europese Zaken wordt besproken hoe zorgen over de kwaliteit van omnibuswetgeving en het ontbreken van impact assessments horizontaal kunnen worden opgepakt.
29 mei 2026	Inbreng tijdens het schriftelijk overleg over de Telecomraad van 6 juni 2026.	De rapporteurs stellen vragen bij het schriftelijk overleg over de formele Telecomraad van 6 juni 2026. De antwoorden hierop verschijnen op 3 juni 2026 (Kamerstuk 21501-33-1211),